

3 Söndagen i Advent

3 Årg. Ev. Luk 3:1-14

I.N.J

Om vi skulle göra evangelietexten vi nyss lyssnat till lite mer ”up to date”, skulle vi ersätta alla de namn Lukas radar upp och istället säga så här: ”Under det femtioandra året av kung Carl XVI Gustafs regering, när Ulf Christersson var statsminister i Sverige, Anders Thornberg landshövding i Hallands län, Ove Bengtsson kommunalråd i Laholm och Susanne Rappman biskop i Göteborgs stift och Anders Knutsson kyrkoherde i pastoratet, kom Guds Ord till hans församling i Laholm”.

Det här är ingen lustighet från min sida. Det är faktiskt så att *Guds ord kommer till oss*. Det talades inte bara i en förgången tid. Det handlar inte bara om det som hände för länge sedan och om människor som inte längre finns. Det handlar om oss. Det är därför vi lyssnar till Ordet söndag efter söndag. Och sedan vi lyssnat färdigt, besvarar vi prästens ”*Så lyder det heliga evangeliet*” med den gemensamma och vördnadsfulla acklamationen: ”*Lovad vare du, Kristus*”.

Men tänker vi – lova Kristus – idag på tredje Advent? Det är ju en ren utskällning vi får lyssna till. Visst, det är inte precis sockerpiller Johannes Döparen kommer med. Orden är vassa som synålar!” Hör bara: ”*Huggormsyngel, vem har sagt er att ni kan slippa undan den kommande vreden?*” Får man verkligen säga så? Skall vi inte anmäla honom för domkapitlet? Eller varför inte suga tag i hans skägg och hiva ut honom ur kyrkan? Eller om vi inte vill vara så drastiska istället säga: ”Ja, ja, det var då det! Det här gäller inte mig!”. Det var ju det judiska folket som fick sig en avhyvling. Inte vi!”

Det får mig att tänka på en historia jag hörde för länge sedan. En präst höll en dundrande predikan – ungefär i samma stil som Johannes Döparens i vårt evangelium. Männen gömde sina huvuden i kyrkbänkarna och kvinnorna grät och snöt sig i sina näsdukar. Alla grät. Utom en tant. Hon satt rak i ryggen och alldeles oberörd. Då frågar hon som att bredvid: ”Mor! Varför gråter inte ni mor?”. Och svaret kom blixtnabbt: ”Jag? Jag är inte från den här församlingen”.

Som jag sade, idag, liksom alla andra söndagar, kommer Guds Ord till hans församling här i Laholm. Och då måste vi ju försöka lyssna och komma underfund med vad Ordet har för ärende! När det gäller Johannes botpredikan, var nu inte hans uppsåt att reta upp folk, att förolämpa och fara fram som en ångvält! Nej, han kallas ju Vägröjaren – den som banar väg för Jesus till oss och för oss till Jesus. Visst kan vi förarga oss över honom, ungefär som många bilister gör när det är vägarbete. Mer än en blir irriterad, försöker köra om och komma fort förbi

– utan att tänka på att vägarbetaren är där – inte för att irritera – utan för trafikantens skull, för att underlätta och göra vägen säker och farbar. Det är på samma sätt med Johannes. Det är om honom Jesaja profeterar när han säger:

*”En röst ropar i öknen:
Bana väg för Herren,
gör hans stigar raka.
Varje klyfta skall fyllas,
varje berg och höjd skall sänkas.
Krokiga stigar skall rätas
och steniga vägar jämnas.
Och alla människor skall se Guds frälsning”.*

Just det! Han vill röja väg, så att vi ser var Guds frälsning finns: Hos Jesus! Och det var därför Johannes döpte folket i Jordan och underströk att det gäller att ta Gud på allvar. Och förkunnelsen tog skruv. *”Vad skall vi göra?”* frågade inte bara det vanliga folket, utan till och med tullindrivarna och de romerska soldaterna. Det säger något viktigt om frälsningen: *Den gäller alla*. Det finns inte en enda människa som inte behöver frälsning. Man kan ju självfallet inbilla sig motsatsen, att man är ett strålande undantag, att man liksom är på rätt sida, att man är både skötsam och duktig på alla sätt och därför har en fribiljett till himmelen. Det var ju så många i det judiska folket tänkte, inte minst de laglärda och fariséerna. De var ganska nöjda med sig själva. *”Vi har Abraham till fader”* ljöd deras självgoda beklännelse. *”Oss fattas inget!”*. Men det var just det de gjorde!

Vad Johannes är ute efter är alltså en levande tro på Gud – en tro som inte stannar vid ett försanthållande, som inte är något blott för förnuftet, utan för hjärtat, en tro *”som får sitt uttryck i kärlek”* (Gal 5:6). Men varför talar han då om gärningar? Gör det och gör detta, säger han ju. *”Den som har två skjortor skall dela med sig åt den som ingen har, och den som har bröd skall göra på samma sätt. Driv inte in mer än vad som är fastställt. Pressa inte av någon pengar med våld eller hot, utan nöj er med er sold.”*

Det verkar som om det bara räcker med en liten justering – lite puts på ytan – så blir man frälst och allt är frid och fröjd. Men det är inte detsamma som att *”se Guds frälsning”*. Uppmaningen att ändra sitt liv, att inse att man måste bli en bättre människa, en som tar det allvarligt med Guds bud och vill leva efter Guds vilja, *den kommer först*. För det är just så – genom att kämpa med sig själv – att leva i bättringen – som man lär sig att frälsning – det är inget man själv kan åstadkomma. Man behöver en Frälsare – och hans namn är Jesus! Frälsare, eller befriare, det är vad hans namn ordagrant betyder.

Johannes är därför vad vi skulle kunna kalla för en ”lagpredikant” – inte av Sveriges Rikes Lag – utan av Guds Lag. Och det betyder att han förkunnar Guds bud och krav utan prutmán. Och tar man Guds Lag på allvar, då lär man känna sig själv. Och när man inser att det är omöjligt att frälsa sig själv. Då har lagen fullgjort sin uppgift. Precis som det står i Romarbrevet 3:20: ”*Genom laggärningar blir ingen människa rättfärdig inför honom. Lagen kan bara ge insikt om synd*”. Men vi lämnas inte utan hjälp. När vi kommit till den punkt då vi inser vår egen synd, våra tillkortakommanden och hjälplöshet, då är vägen banad och stigen rak. Och den leder oss rakt i famnen på Jesus och vi ser att Guds frälsning finns hos honom, i det han har gjort för oss genom sin död och uppståndelse. Johannes driver därför inte bara Lagen, han driver oss till Jesus. Något av det sista han gjorde var ju faktiskt att peka på Jesus och säga: ”*Se, Guds Lamm som tar bort världens synd*” (Joh. 1:29, 36).

Detta gör självfallet inte de goda gärningarna överflödiga. Gud behöver visserligen inte våra gärningar – men våra medmänniskor behöver dem. Det är som Luther säger: ”Gärningar gör ingen människa god men en god människa gör goda gärningar”. De goda gärningar har sin plats i det kristna livet som en *följd* av tron, inte som en *orsak* till frälsningen.

Så är alltså detta Ordets ärende till oss idag. Det vill hjälpa oss att ”*se Guds frälsning*”. Och vet du, att se *var* frälsningen finns, det är ju det viktigaste av allt, ja, det är helt evighetsavgörande. Började därför vår predikan med Guds Lag och dess uppgift och verk bland oss, så slutar det med Evangelium, det glada budskapet om var frälsningen finns och som sammanfattas så skönt i Lilla Bibeln – och med den vill jag sluta: ”*Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv*” (Joh. 3:16). Amen.

Psalmer: 39, 107, 423 v 1-3, 111
S:t Clemens, 2025-12-14